

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Nr. *A 28947/1/P 817/15.05.2023*

APROB,
PREȘEDINTE

Prof. univ. dr. Nicolae GIUGEA

PROPUN APROBARE,

Secretar General

Vasilica - Valentina ROBU

Către: Casa Teritorială de Pensii
Doamnei/Domnului Director Executiv

Doamna Director General Marlena Carmen Andrei
Direcția Generală Documente de Plată și Suport Operațional Pensii

Ref: la valorificarea condițiilor speciale de muncă, în activități desfășurate pe toată durata programului normal dintr-o lună, care fac obiectul art. 28 alin. (1) lit. d) și f) -l) din Legea nr. 360/2023

Stimată doamnă/stimate domnule Director Executiv,

Stimată doamnă Director General,

Urmare întrebărilor adresate referitoare la modul de valorificare a condițiilor speciale de muncă, în activități desfășurate pe toată durata programului normal dintr-o lună, în contextul noilor prevederi legale, care fac obiectul art. 28 alin. (1) lit. d) și f)-l) din Legea nr. 360/2023, precizăm următoarele:

Reglementări generale

Potrivit art. 55 alin. (3) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii: „Activitățile desfășurate la locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) și f)-l) se consideră în condiții speciale de muncă numai dacă acestea se desfășoară în aceste condiții, pe toată durata programului normal de lucru dintr-o lună.”

Conform art. 133 alin. (4) din Legea nr. 360/2023: „Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități, pe toată durata programului normal de lucru în fiecare lună, dintre cele prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) și f)-j) în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.”

Totodată, conform art. 107 alin. (1) din Normele de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, aprobate prin HG nr. 181/2024: „**Stagiul de cotizare realizat ulterior datei de 1 aprilie 2001, declarat în condiții speciale de muncă cu respectarea legislației anterioare intrării în vigoare a legii, se valorifică la stabilirea drepturilor de pensie în baza informațiilor preluate din declarațiile privind evidența nominală a asiguraților și din declarațiile nominale de asigurare depuse de angajatori.**”

Prin urmare, la stabilirea drepturilor de pensie în baza Legii nr. 360/2023, începând cu data de 01.09.2024, stagiile de cotizare realizate în condiții speciale de muncă, în speță cele care fac obiectul art. 28 alin. (1) lit. d) și f)-l) din aceeași lege se valorifică în raport de prevederile legale în vigoare la data realizării stagiilor respective, după caz, astfel:

I. Pentru stagiile de cotizare realizate anterior datei de 01.09.2024 în locurile de muncă și activitățile prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. g)-l) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, condițiile speciale de muncă se valorifică la stabilirea drepturilor de pensie, cu respectarea legislației anterioare intrării în vigoare a legii, în baza informațiilor preluate din declarațiile nominale de asigurare depuse de angajatori, indiferent de numărul de zile declarate în condiții speciale, întrucât la situațiile prevăzute la literele g)-l) nu era reglementată obligativitatea respectării condiției privind desfășurarea activității în condiții speciale pe toată durata programului normal de lucru în fiecare lună.

Spre deosebire de situațiile menționate mai sus, pentru stagiile de cotizare realizate anterior datei de 01.09.2024, în locurile de muncă și activitățile prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) (anexele nr. 2,3) din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare (respectiv Legea nr. 226/2006), condițiile speciale de muncă se valorifică la stabilirea drepturilor de pensie numai dacă activitățile respective s-au desfășurat în aceste condiții, pe toată durata programului normal de lucru dintr-o lună, această condiție fiind reglementată și prin legislația anterioară.

II. Referitor la stagiile de cotizare realizate începând cu data de 01.09.2024 în locurile de muncă și activitățile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d), f)-l) din Legea nr. 360/2023, conform noilor prevederi legale, acestea se consideră în condiții speciale de muncă numai dacă activitățile respective se desfășoară în aceste condiții, pe toată durata programului normal de lucru dintr-o lună.

Totodată, începând cu data de 10.09.2003, așa cum a fost reglementat prin legislația anterioară (respectiv HG 1025/2003, etc.) și preluat prin Legea nr. 360/2023 (la art. 28 alin. (3)): „Constituie stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă și perioadele în care asiguratul care își desfășoară activitatea în condiții speciale de muncă se află în concediu pentru incapacitate temporară de muncă și/sau în concediu de odihnă, dacă cel puțin în ziua premergătoare concediului a lucrat în locuri de muncă încadrate în astfel de condiții de muncă și pentru care angajatorii datorează contribuția de asigurări sociale.”

Exemple de anumite situații ivite în practică:

Exemplul nr. 1 (anexele 2,3 la lege):

Un asigurat desfășoară activități în locuri de muncă și activități prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) (anexele 2,3) din Legea nr. 263/2010 (în vigoare până la 01.09.2024), respectiv art. 28 alin. (1) lit. d) (anexele 2,3) din Legea nr. 360/2023 (în vigoare cu data de 01.09.2024), astfel:

- iulie 2023 (21 zile lucrătoare): 18 zile-declarate de angajator în condiții speciale și 3 zile-în condiții **normale**, întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă;
- august 2023 (22 zile lucrătoare): 18 zile lucrate-declarate în condiții speciale, restul zilelor din luna respectivă nefiind declarate; întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă, **întrucât activitatea respectivă nu s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru dintr-o lună (respectiv 21 zile).** Astfel, dacă asiguratul a lucrat în luna respectivă 18 zile, în condiții speciale (practic nu a lucrat toate cele 21 zile lucrătoare din lună), perioada este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă;
- septembrie 2024 (21 zile lucrătoare): 21 zile-declarate în condiții speciale, întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții speciale de muncă, **întrucât activitatea respectivă s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru din luna respectivă (21 zile);**
- octombrie 2024 (23 zile lucrătoare): 16 zile-declarate în condiții speciale, iar restul lunii-în concediu medical, întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții speciale de muncă, **întrucât asiguratul era în condiții speciale în ziua premergătoare concediului medical.**

Urmare faptului că perioada de incapacitate temporară de muncă este considerată condiție specială cu respectarea prevederilor art. 28 alin. (3) din Legea 360/2023, dacă într-o lună au fost declarate zile în condiții speciale conform art. 28 alin. (1) lit. d) și f)-l), cu norma întreagă de lucru, și zile prestații în condiții speciale, atunci întreaga lună se valorifică în condiții speciale.

Exemplul nr. 2 (activități din industria de armament):

Un asigurat desfășoară activități în locuri de muncă prevăzute la **art. 30 alin. (1) lit. g)** din Legea nr. 263/2010 (în vigoare până la 01.09.2024), respectiv **art. 28 alin. (1) lit. f)** din Legea nr. 360/2023 (în vigoare cu data de 01.09.2024), astfel:

- iulie 2023 (21 zile lucrătoare): 17 zile-declarate de angajator în condiții speciale și 4 zile-în condiții normale, stagiul se valorifică exact cum a fost declarat de angajator, proporțional cu timpul declarat în condiții speciale de muncă, **în baza informațiilor preluate din declarațiile nominale de asigurare**, **întrucât**, pentru activitățile prevăzute la litera susmenționată, legislația anterioară nu reglementa obligativitatea respectării condiției privind desfășurarea activității în condiții speciale pe toată durata programului normal de lucru în fiecare lună;
- august 2023 (22 zile lucrătoare): 18 zile-declarate în condiții speciale, restul zilelor din luna respectivă nefiind declarate de angajator, stagiul valorificat este considerat stagiul realizat în condiții speciale de muncă, **în baza informațiilor preluate din declarațiile nominale de asigurare**, **întrucât**, pentru activitățile prevăzute la litera susmenționată, legislația anterioară nu reglementa obligativitatea respectării condiției privind desfășurarea activității în condiții speciale pe toată durata programului normal de lucru în fiecare lună;

- septembrie 2024 (21 zile lucrătoare): 21 zile-declarate în condiții speciale, întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții speciale de muncă, întrucât activitatea respectivă s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru din luna respectivă (21 zile);
- octombrie 2024 (23 zile lucrătoare): 18 zile lucrate-declarate în condiții speciale, restul zilelor din luna respectivă nefiind declarate de angajator; întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă, întrucât activitatea respectivă nu s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru dintr-o lună (respectiv 23 zile). Astfel, dacă asiguratul a lucrat în luna respectivă 18 zile, în condiții speciale (practic nu a lucrat toate cele 23 zile lucrătoare din lună), perioada este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă, conform legislației în vigoare cu data de 01.09.2024;
- noiembrie 2024 (21 zile lucrătoare): 17 zile-declarate de angajator în condiții speciale și 4 zile-în condiții normale; întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă, întrucât activitatea respectivă nu s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru din luna respectivă (21 zile), conform legislației în vigoare cu data de 01.09.2024;
- decembrie 2024 (20 zile lucrătoare): 17 zile-declarate de un angajator în condiții speciale și 3 zile-în condiții normale declarate de alt angajator; întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții normale de muncă, întrucât activitatea respectivă nu s-a desfășurat în condiții speciale, pe toată durata programului normal de lucru din luna respectivă (20 zile), conform legislației în vigoare cu data de 01.09.2024;
- ianuarie 2025 (18 zile lucrătoare): 16 zile-declarate în condiții speciale, iar restul lunii-în concediu medical, întreaga lună este considerată stagiul realizat în condiții speciale de muncă, întrucât asiguratul era în condiții speciale în ziua premergătoare concediului medical.

Punctele de vedere, precum și orice alte precizări contrare își încetează aplicabilitatea, odată cu intrarea în vigoare a noii legi.

Cu stimă,

Monica - Florina CHIRCEA

Director

Direcția Pensii

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului.